

Rotterdamsche Courant meende soms bijna de uitvoering van een oratorium van een der meest gerenommeerde toonzetters bij te wonen, en dat, zo schrijft hij, zonder enige opleiding in Duitsland, Frankrijk of Italië³¹).

En hoe reageerde het publiek? Zéér enthousiast: de geestdrift steeg ten top; Hutschenruyter kreeg een lauwerkrans op het hoofd gedrukt en er waren velen in de zaal, die even getroffen waren als de bekroonde componist zich geschokt en tot tranen toe bewogen gevoelde. Bij het slot kreeg hij een daverend 'applaudissement', vermengd met honderden bravo-kreten. Na afloop brachten veel dilettanten hem een serenade welke hem aangenaam op het middernachtelijk uur verraste³²). Het lijkt op ons enthousiasme na een optreden van Horowitz of zou men vroeger minder verwend en sneller ontroerd geweest zijn?

Hoe was het muzikleven in Rotterdam na de eeuwwisseling? In 1804 was er een nieuwe concertzaal gebouwd op de plaats van de oude zaal in de Bierstraat. De 'Groote Concertzaal' had een ruimte van 17 bij 9 meter. Behalve voor het orkest van zestig man, was er nog plaats voor ongeveer tweehonderd personen. De concerten werden in hoofdzaak bezocht door de elite van de stad. De gezeten burgerij kwam er nog niet aan te pas en de gewone burgers wisten waarschijnlijk van het bestaan van de concertzaal niets af. Wekelijks werd er een concert gegeven, op zaterdagavond. Arthur Schopenhauer (1788-1860) schreef er over in zijn reisdagboeken uit de jaren 1803-1804:

'Ehe wir von Rotterdam scheiden, müssen wir noch eines recht hübschen Liebhaber-Conzerts gedenken, welchen wir in einem artigen, durch Subscription dazu erbauten, sehr schön erleuchteten Saale beiwohnten... Es war bey weitem das vollkommenste, was ich je von der Art gehört habe. Das Orchester sehr zahlreich und vollständig; und alle die sich hören lieszen lieferten etwas vollkommenes und schönes'³³).

Dan waren er de concerten die gegeven werden door buitenlandse musici en door landelijke en plaatselijke grootheden. Ook muziekavondjes aan huis waren zeer geliefd. Het is misschien wel interessant om eens te lezen, wat er in het tijdschrift *Amphion* wordt geschreven over Rotterdam in de 'muzikale wereld' van die tijd:

'Daar er, voor zoo verre Referent bekend is, nog nimmer over deze, in de muzikale wereld niet onaanzienlijke stad, eenig gewag is gemaakt; zoo beschouwt hij het als eenen aangenaamen pligt, een volledig bericht van al het geen er in deze kunst alhier omgaat, op